	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2026
		30.04.2026 ж.
<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі		Бет. 1-12

«БЕКІТЕМІН»

Темірбек Жүргенов атындағы Қазақ
ұлттық өнер академиясы

Қабылдау комиссиясының төрағасы

А. Жудебаев А. Жудебаев

Ғылыми Кеңесінің 30.04.2026 жылғы

отырысының №10 хаттама шешімі

**7M02186 – «МҮСІН
БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ БОЙЫНША
МАГИСТРАТУРАҒА
ТҮСУ ЕМТИХАНЫНЫҢ БАҒДАРЛАМАСЫ**

Алматы
2026 ж.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2026 30.04.2026 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 2-12

1. ӘЗІРЛЕНДІ

Кайранов Е.Б. – философия докторы (PhD), «Көркемсурет» кафедрасының профессоры

2. ТАЛҚЫЛАНДЫ

«Көркемсурет» кафедрасының отырысы

Хаттама № 9 «09» сәуір 2026 ж.

«Көркемсурет» кафедрасының меңгерушісі

Б. С. Тұрғынбай

3. КЕЛІСІЛДІ

Ғылыми жұмыстар жөніндегі проректор

Халыков К. З.

Ғылыми кадрларды даярлау
бөлімінің басшысы

Кульшанова А.А.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2026
		30.04.2026 ж.
<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі		Бет. 3-12

Магистратура бойынша қабылдау емтиханының бағдарламасы жоғары білім берудің осыған дейінгі деңгейі (бакалавриат) бағдарламасының көлеміне сай құрастырылған.

«Мүсін» білім беру бағдарламасы магистратураға қабылдау келесі бағыттар бойынша білім алғандарға рұқсат етіледі:

5B041500 – Мүсін.

B030 Бейнелеу өнері:

6B02145 – Мүсін,

6B02186 – Мүсін.

5B041300 – Кескіндеме,

5B041700 – Сәндік-қолданбалы өнер,

5B041400 – Графика.

B073 Сәулет:

5B042000 – Сәулет өнері.

B030 Бейнелеу өнері:

6B02135 – Кескіндеме,

6B02136 – Кескіндеме,

6B02185 – Кескіндеме,

6B02138 - Кітап графикасы,

6B02187 - Кітап графикасы.

Артықшылық беріледі:

- бейін бойынша кәсіби немесе ғылыми-педагогикалық жұмыс тәжірибесі бар тұлғаларға;
- бейіні бойынша ғылыми жарияланымдары бар, ғылыми-зерттеу жұмыстары конкурстарының жүлдегерлері мен лауреаттарына;
- бейін бойынша маңызды шығармашылық жобалардың авторларына, халықаралық және республикалық шығармашылық конкурстардың жүлдегерлері мен лауреаттарына;
- шетел тілін еркін немесе жоғары деңгейде меңгерген тұлғаларға.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2026
		30.04.2026 ж.
<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі		Бет. 4-12

I. 7M02186 – МҮСІН БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫНА ОҚУҒА ТҮСУШІЛЕРГЕ ҚОЙЫЛАТЫН НЕГІЗГІ ТАЛАПТАР

1. Магистратураға тапсырушының келесідей түсінігі болуы керек:

- Қазақстан мен шетелдегі жоғары білім берудің заманауи жүйесі туралы, дамуының негізгі беталысы, білім берудің маңызды парадигмалары жайлы;
- ғылыми зерттеудің әдістері мен ұжымдық ғылыми-зерттеу жұмысын ұйымдастыру туралы, жоғары мектептегі ғылыми-әдістемелік пен оқу-әдістемелік жұмыстың негізі туралы;
- заманауи жоғары мектеп туралы теориялық білімдер кешенін игеру арқылы кәсіби-педагогикалық қызметі жөнінде, жоғары оқу орнындағы білім беру үдерісін ұйымдастыру әдістері мен түрлері жөнінде.

Білу керек: бейнелеу өнері саласындағы ғылыми зерттеудің негіздерін, заманауи мүсін дамуының негізгі жетістіктері мен үрдістерін, мүсін өнеріндегі кәсіби қызметтің өзекті мәселелерін.

Қолынан келуі қажет: өзінің қорытындылары мен білімдерін нақты әрі анық жеткізу, және оларды бейнелеу өнері саласында дәйектеу, заманауи мүсін өнеріндегі өзекті мәселелер мен жаңа үрдістерді талдау, кәсіби мақсаттар үшін мүсіннің тарихы мен теориясының практикалық білімін қолдану, осы салада талдаудың эксперименталды әдістері мен тарихи материалдың синтезін пайдалана отырып өздігінше зерттеулер жүргізу.

Дағдылары болуы керек: өзінің әлеуметтік-тұлғалық сипаттары мен кәсіби құзырлықтарының барлық жиынтығын толыққанды пайдалану негізінде мүсіннің тарихы мен теориясы саласындағы жүйелі-бүтіндік міндеттерді шешетін кәсіби дағдылары, өткен тарихи заманды бағалауға қатысты сұрақтар бойынша өз көзқарасы мен пікірі болу керек.

Құзыретті болу керек: кәсіби қызметті іске асыру барысында стратегия мен тактиканы дәйектеу сапасының иесі болуға, бейнелеу өнерін игеруде теориясы мен практикасының өзекті сұрақтары бойынша өзінің жеке көзқарасын айтып жеткізе білуге; білімді шығармашылық тұрғыда пайдалану, логикалық пен сын тұрғысында ойлануға; талдау, сендіре білу мен дәлелдей білу, ғылымның, білімнің, мәдениеттің және әлеуметтік саланың қажеттіліктеріне байланысты өзара байланысқан іргелі мен инновациялық тұрғыда алған білімді кәсіби қызметін жүзеге асыру кезінде сауатты пайдалана білуге.

1. Қабылдау емтиханына «Магистратура мен PhD докторантураға қабылдау туралы Ережеге» сәйкес келесі емтихан түрлері кіреді:

- Жазбаша эссе (ғылыми-педагогикалық бағыт);

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2026 30.04.2026 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 5-12

- Реферат қорғау. Реферат мүсіннің базалық пәндер кешені пәнаралық негізде құрылынып ұсынылған тақырыптардың бірі бойынша алдын ала орындалады.

II. ЭССЕ ТАҚЫРЫПТАРЫ (ғылыми-педагогикалық бағыт):

1. Сақтардың ежелгі өнерінің жаңғыруы: қазақ мүсіндегі аң стилінің заманауи интерпретациясы;
2. Қазақстанның дәстүрлі және кәсіби мүсіні: айырмашылықтары мен ерекшеліктері;
3. Тәуелсіздік дәуіріндегі мүсіннің ұлттық өнерін дамытудағы Т. Жүргенов ат. ҚазҰӨА жанындағы Жоғары мүсін мектебінің рөлі мен орны;
4. Қазақтың тұңғыш кәсіби мүсіншісі Хақымжан Наурызбаевтың монументалды өнердегі ұлттық рухы;
5. Төлеген Досмағамбетовтің қазақстандық пластикалық өнерді дамытудағы және кәсіби мүсіншілердің ұрпақтарын тәрбиелеудегі монументалды көзқарасы;
6. Еркін Мергеновтің модернистік жетістіктер негізіндегі отандық мүсін өнеріндегі постмодернизмнің инновациялық бағыттары;
7. Әділет Жұмабаевтың бостандық сезімін білдіру: Алтын жауынгердің мүсіні – ұлттық талисман ретінде;
8. Қазақстандық мүсін шебері Ескен Сергебаевтың еңбектеріндегі монументалды энергия;
9. Монументалды мүсіндегі шабандоз бейнесінің көркемдік ұстанымдары: ұлттық батырға құрмет ретінде шабандозға арналған ескерткіш.
10. Шет елдердің мүсіндік ескерткіштеріндегі қазақ халқының тарихы;
11. Заманауи Қазақстанда қалалық мүсіннің жаңа бағыттарын дамыту: мүмкіндіктері мен әлеуеті;
12. Қазақстанның креативті индустриясын қалыптастыру контекстінде мүсін өнерін дамыту перспективалары;
13. Жасанды интеллекттің дамуы тұрғысынан станоктік мүсін және монументалды мүсін саласындағы суретшілердің практикалық тәжірибесі;
14. Жас суретші-мүсіншілерінің шығармашылық ортасындағы мүсіннің цифрлық трансформациясы;
15. Қазақстанның станокті пен монументалды мүсінде жасанды интеллектті қолдану мүмкіндіктері мен проблемалары;
16. Шығармашылық индустрия контекстіндегі заманауи мүсін өнеріне жасанды интеллекттің әсері: отандық эксперименттік және шығармашылық тәжірибе.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2026 30.04.2026 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 6-12

17. Дәуірлердің диалогы: ежелгі түркі балбалдары заманауи мүсіншілерді қалай шабыттандырады.
18. Тәуелсіздік дәуіріндегі Қазақстанның монументалды өнері: мифологиялық мұра мен ұлттық идеологияның үйлесімділігі.
19. Ұлттық код және ежелгі мифтер: Қазақстанның заманауи мүсініндегі егемендікті түсіну.
20. Қазақстан суретшілер жаңа буынының станоктік мүсініндегі дәстүрлер мен заманауи түсінілуі.

Реферат тақырыптары:

- 1) М. Жанболатов, С. Нұрсапаев, А. Жұмабаев шығармаларындағы стилистикалық ерекшеліктер (шығармаларды салыстырмалы талдау);
- 2) Мүсінші Вагиф Рахмановтың шығармаларындағы «Көшпенділік постмодернизм»;
- 3) Мүсінші Төлеген Досмағамбетов шығармашылығындағы портреттік жанр;
- 4) Мүсіншілер Қадырхан Кәкімов, Жеңіс Молдабаев және Рысбек Ахметов шығармаларындағы ұлттық ерекшеліктер (шығармаларды салыстырмалы талдау);
- 5) Отандық монументалды мүсінді шетелде идентификациялау (Марат Айнеков шығармаларының мысалында);
- 6) Портрет пен анималистикалық жанрының тұңғыш қазақ мүсіншісі Молданиязов Енсептің еңбектерін тарихи-философиялық талдау;
- 7) Бақыт Әбішевтің монументалды мүсініндегі бостандық символы;
- 8) Қазақстанның заманауи мегаполистеріндегі кеңістіктік мүсін мен сәулет өнерінің синтезі;
- 9) Тәуелсіздік кезеңінің Алматы қалалық мүсініндегі бейнелер мен пластикалық нысандар;
- 10) ХХІ ғасырдағы Қазақстанның мүсіндік өнеріндегі негізгі әдістер мен ұстанымдар;
- 11) Кәсіби мүсіндегі ұлттық пластикалық мотивтердің заманауи сабақтастығы;
- 12) ХХІ ғасырдың басындағы Қазақстанның мүсіндік өнерінің заманауи даму тенденциялары (Алматы және Астана қалалары мысалында);
- 13) Қалалық сәулет өнеріндегі заманауи авторлық мүсіннің эксперименттік тәсілдері;
- 14) Креативті индустрия жағдайында монументалды мүсіндік-сәулет кешендерін дамыту әлеуеті;

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2026
		30.04.2026 ж.
<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі		Бет. 7-12

- 15) ХХІ ғасырдың басындағы Қазақстанның мүсіні: жасанды интеллектті инновациялық құрал ретінде пайдаланудың жаңа мүмкіндіктері немесе проблемалары.
- 16) Қазақстанның заманауи монументалды мүсініндегі шағын сәулет нысандарының (құлыптас, сандықтас) дәстүрлерін трансформациялау.
- 17) Заманауи мүсіншілер үшін шабыт көзі ретінде даланың мемориалдық сәулет дәстүрлері.
- 18) ХХ–ХХІ ғасырлардағы қайғылы оқиғалар туралы тарихи жадыны сақтау контекстіндегі заманауи Қазақстандағы мүсіндік мемориалдар.
- 19) Қазақстанның жас шеберлерінің станоктік мүсініндегі жанашыл үрдістер: форма мен мағынаның синтезі.
- 20) Қазақстанның жас суретшілерінің шығармашылығындағы станоктік мүсінді дамытудың жаңа векторлары.

Әдебиеттер тізімі:

1. Ақмолда Ә. Мүсін әлемінің алтын адамы. Астана: Айқын газеті, 07.07.2016 ж. http://old.aikyn.kz/ru/articles/show/26220-m_s_n_lem_n_altyn_adamy ;
2. Шалабаева Г.К. Роль и значение изобразительного искусства в интеграции в мировое культурное пространство // Қазақстан мәдениетінің әлемдік кеңістікке интеграциялану жолдары» ғылыми-тәжірибелік дөңгелек үстел мақалалар жинағы. – Алматы: Жібек жолы, 2.12.2011. – 34-40 с. ;
3. Койчуманов Т.О. «Мүсінші Марат Әйнековтің шығармашылығы мен отбасы» жеке кітап, Алматы: - 2016, Б. 154 ;
4. Беккулова С. Корни икона: о творчестве известного скульптора М.Айнекова. Еива, 2005 г., № 12, с. 126-133 ;
5. Әйнеков М. «Өнердің бұл саласын мемлекет тарапынан қолдау керек», - Әдемі-ай. – 2008. №1, 26-28 б.;
6. Кенжебаева М. «Мүсін өнерін міскін күйге түсірмесек...». – Түркістан қ.: «Түркістан» газеті, 9.12.2010 ж., мүсіншілердің сұхбаты, <https://turkystan.kz/article/53504-m-sin-nerin-miskin-k-jge-t-sirmesek> ;
7. Серікұлы А. «Жеңіс Жұбанқосов: ескерткіштің өзі — тәрбие құралы», Ақтөбе қ., Ақтөбе облыстық қоғамдық-саяси газеті, 12 маусым 2014 ж., <http://www.aktobegazeti.kz/?p=27120> ;
8. Валиханов Ш. Рождение Монумента Независимости // Архитектурный журнал «Кумбез». – Алматы: Кумбез, 1998. - №3. – С. 16 ;

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2026
		30.04.2026 ж.
<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі		Бет. 8-12

9. Ергалиева Р.А. Основные тенденции развития монументальной скульптуры Казахстана периода независимости // сб. искусствоведческих статей «Изобразительное искусство Казахстана. Период независимости». – Алматы: Арда, 2011. – 344 с. ;
10. Шарипова Д.С. Актуализация мифологической картины мира и идеи гражданского служения в монументальной скульптуре Казахстана периода независимости // сб. научных статей «Тәуелсіздік идеясы және көркем мәдениет». – Алматы: Арда, 2011 – С. 43 ;
11. Барманкулова Б. Архетипы в искусстве Казахстана // Актуальное об актуальном. – Алматы: ОО АИК, 2000, С. 56-64 ;
12. Шайкен Ж. Изобразительное искусство. Монументальная скульптура – искусство пластики // История искусств Казахстана: очерки. – Алматы: КазНИИКИ, 2004. – Т.2. – 530 с. ;
13. Ахметова Э.Р. Основные направления развития скульптуры Казахстана второй половины XX – начала XXI века / дисс. канд. искусств-я, г. Санкт-Петербург: СПбГАИЖСА им. И.Е. Репина, 2015 – 253 с. ;
14. Елдес Д. Еркін Мергенев, или трагедия художника в Казахстане / Қазақ үні газеті, 17.11.2016 г., <https://www.qazaquni.kz/2016/11/17/60673.html> ;
15. Елдес Д. Статуя Золотого человека: восемь граней национального талисмана / Қазақ үні газеті, 14.12.2016 ж. / <https://www.qazaquni.kz/2016/12/14/61987.html> ;
16. Мастера изобразительного искусства Казахстана. 4 выпуск. / Ергалиева Р.А., Труспекова Х.Х., Шарипова Д.С. и др. / – Алматы: ИД «Жибек Жолы», 2009. 200 с., иллюстр.
17. История казахского искусства. В 3-х томах. Том 3: Искусство Казахстана нового и новейшего времени. – Алматы, «Арда», 2009. – 869 с., илл.
18. Беристенов Ж.Т. Заманауи өнері немесе Қазақстан бейнелеу өнеріндегі постмодернизм ағымдарының дамуы // «Қазіргі білім кеңістігіндегі мәдениет, өнер және ғылым» Халықар. ғыл.-практ. конфер. матер., 26.11.2013 ж., 108-111 б.
19. Монументальное искусство Казахстана: альбом / автор-сост. Н.М. Вул. – Алма-Ата: Өнер, 1989. – 152 с., илл.
20. Барманкулова Б. История искусств Казахстана. в 3-х т. – Алматы: «Өнер», 2011. том 3.: Живопись. Графика. Скульптура. – 192 стр.
21. Ергалиева Р.А. Становление образа героя в казахской скульптуре сквозь призму традиционных критериев // этнокультурные традиции в современном искусстве Казахстана. Живопись. Скульптура. – Алматы: НИЦ «Ғылым», 2002 – 183 с.
22. Мүсін өнері Әлемдік өнертану. Үш томдық. 2-т.: Бейнелеу өнері. - Алматы: Өлке, 2008 ж. - 304 б.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2026 30.04.2026 ж.
	Түсу емтиханының бағдарламасы нормативтік құжат түрі	Бет. 9-12

23. Қазақ өнері: 5 томдық. IV том: Мүсін. Монументальді сәндік өнер: альбом, - Алматы: Елнұр, 2013. - 176 б.
24. Ж. Берістен: Қадырхан қолтаңбасы. Ана тілі газеті: 24 тамыз, 2017 ж.
25. Тілеубергенова Б. Ұлттық рух пен болмысы биік өнер. 03.10.2015, http://old.baq.kz/kk/news/aimaktik_bak_muragat/regmedia-86430
26. Сәрсембин Ү. Ұлттық рух және ұлттық интеллигенция немесе қазақ зиялылары қандай болуы қажет? 23.04.2018, <http://aqiqat.kazgazeta.kz/?p=9213>
27. Аязбеков Ж. «Хакімжан Наурызбаев – асқақ дарын, дара тұлға», мүсінші Т.Бинашевпен сұхбат. - Қостанай қ.: «Қостанай таңы» газеті, 30.07.2014 ж., <http://kostanaytany.kz/archives/5062>
28. Глеубердина, З. «Мухтар Ауэзов меня сильно отругал». Воспоминания о жизни скульптора Х. Наурызбаева. 27.08.2019, <https://mix.tn.kz/mixnews/muhtar-aezov-silno-otrugal-vozpominaniva-jizni-skulptora-377332/>
29. Сабитов А. Р. Еркін Мергенов альбом-монография – Алматы: Комплекс, 2003. – 122 с., - составитель и соавтор (совместно с Д. Амантаем)
30. Сабитов А. Р. Еркін Мергенов (альбом-монография) – М.: Соцветие, 2008. – 131 с. (совместно с А. Кодаром)
31. Скаков Нариман. 14 эссе о скульптурах Еркіна Мергенова. – Алматы: Интерпринт, 2010. – 190 с.
32. Еркін Мергенов. Ретроспектива / құраст. А. Мергенов, – Алматы: RUAN баспа компаниясы, 2020. – 80 б. / текст. Н.Н.Еженова/ - Қазақша, орысша
33. «Мансуров Мурат Амангельдиевич - скульптор, художник». ТОО Қазақстан Көркем Комбинаты «КазАрт», Акмолинская обл. / <https://kaz-art.kz/page/hudozhniki>
34. Ли К.В. «Скульптура в Contemporary art. Искусство диалога». Eurasia Sculpture Biennale. Алматы, Елнұр, 2017 – 80 стр.
35. Ахметова Е.Р. «Стимпанк в Казахстане» // Кастеевские чтения: материал научно-практической конференции, – Алматы, 2016. 262с
36. Котломанов А.О. Скульптура Генри Мура в контексте проблематики современного монумента// Научная статья №3. 2013. 505-509 стр.
37. Бөкеш Т. «Заманауи Қазақстан өнерінің қала кеңістігіне әсері (Арбатфест фестивалі негізінде)». – Алматы. 2020. 96 б.
38. Хасанова А. Мүсін өнерінің халықаралық бинналесі. Каталог. – Алматы, Елнұр, 2017. 10 б.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2026
		30.04.2026 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 10-12

39. Роднер В., Керриган Ф. «От модернизма к популизму - искусство как дискурсивное зеркало национального бренда», Европейский журнал Маркетинга, т. 52 № 3/4, 2018. с. 882-906, <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/EJM-12-2016-0707/full/html?skipTracking=true>.
40. Казарян Э. «Казарян – счастливый художник?». 26 Сентябрь. 2019// <https://inbusiness.kz/ru/news/kazaryan-schastlivyj-hudozhnik>.
41. Йылмаз Б. (2015). «Художественная инженерия и кинетическое искусство, Глобальный журнал гуманитарных и социальных наук». №01, стр. 342-347, <http://www.world-education-center.org/index.php/pntsbs>.
42. Михайлова Е. Contemporary art: казахстанский филиал. Отношение к явлению. Актуально об актуальном: Сборник статей о современном искусстве / сост. Малиновская Е. – Алматы: ОО «АИК», 2000. – 176 с.
43. Скульптуры животных из металлолома в стиле стимпанк <https://camlabs.org/8293-sculptury-zhivotnykh-iz-metalloloma-v-stile-stimpank>;
44. В Астану съедутся знаменитые дизайнеры, скульпторы и архитекторы. 26 сентября 2016 г. <https://bnews.kz/ru/news/kultura/v-astanu-sedutsya-znamenitie-dizaineri-skulptori-i-arhitektori> ;
45. Оксана Языджи Парк скульптуры-музей под открытым небом. Проект ГМИ РК имени А. Кастеева, сентябрь-октябрь 2013 <https://yvision.kz/post/365531> ;
46. На улицах Алматы появились новые арт-объекты. 03.10.2018. <http://www.bostandyk.almaty.kz/events/03-10-2018-na-ulitsakh-almaty-royavilis-novye-art-obekty/?lang=ru> ;
47. Қазақстанның заманауи мүсінінің даму ерекшеліктері / жәдігер Қылышбайұлы Кенбай. - Мәтін: тікелей // Жас ғалым. — 2016. — № 8.2 (112.2).- Б.75-78. - URL: <https://moluch.ru/archive/112/28325/> / (10.05.2021).
48. Кызласов Л. Р. О значении термина «балбал» в древнетюркских надписях // Тюркологический сборник. М., 1966.
49. Рогожинский А. Е. Тамги-петроглифы средневековых кочевников Казахстана: итоги реконструкции исследований и перспектив изучения // Историко-культурное наследие и современная культура. Сб. междун. научно-практич. семинара: Сервис Пресс, Алматы, 2012. С.217–225.
50. Ибрагимова, А.Ф. Принципы расположения городской скульптуры в открытых общественных пространствах архитектурной среды. // Междун. научн.-практ. конфер. «Теория и история архитектуры, реставрация и реконструкция историко-архитектурного наследия». – Казань: Известия КГАСУ, 2017, № 3 (41).

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2026 30.04.2026 ж.
	Түсу емтиханының бағдарламасы нормативтік құжат түрі	Бет. 11-12

51. Медеуова, К. Затянувшаяся «советскость» и трансформации коллективной памяти: советские и постсоветские мемориальные комплексы в Казахстане // Новое литературное обозрение : журнал. — М., 2020. — Январь (№ 161). // URL: https://www.nlobooks.ru/magazines/novoe-literaturnoe-obozrenie/161_nlo_1_2020/article/21982/
52. Еробкин И. А. Монументальная скульптура и её значимость в процессе образования // Концепт. – 2015. – Спецвыпуск № 18. – ART 75247. – 0,39 п. л. – URL: <http://e-koncept.ru/2015/75247.htm>. – Гос. рег. Эл № ФС 77-49965. – ISSN 2304-120X./;
53. Изобразительное искусство Казахстана в контексте мирового художественного процесса. - Алматы: ИЛИ МОН РК, 2017. - 312 с.
54. История казахского искусства. [Текст]. Т.3. Искусство Казахстана нового и новейшего времени. - Алматы: Арда, 2013.- 864 с.
55. Ергалиева, Р. Этническое и эпическое в искусстве Казахстана [Текст]: Учебник / Райхан Ергалиева; Ответ. редактор Каскабасов С.А.- Алматы: Жібек жолы, 2011.- 432 с.
56. Синтез искусств в изобразительном искусстве Казахстана XX-XXI веков [Текст] / отв. за выпуск А.Б.Кенджакулова, А.Т.Еспенова.- Алматы: ИЛИ МОН РК, 2017.- 328 с.
57. Вул И. Қазақстанның монументті өнері. - Алматы.: Өнер,1989 г.;
58. Кайранов Е.Б. Современное монументальное искусство Казахстана: традиции и новаторство: Монография. – Алматы: CopyLand, 2018 г., 240 с.
59. «Ұлық Ұлыс - Алтын Орда»: альбом-монография / сост. Ж. Берістен. – Алматы: Қазақ университеті. 2021.- 282 б.
60. Мусабаев Т.Т., Иманжанова К.К. Сакральные объекты Казахстана как фактор развития национального духовного сознания. // Вестник науки и образования, № 23(77). РФ. Часть 1. 2019. С. 14-19. – URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/sakralnye-obekty-kazahstana-kak-faktor-razvitiya-natsionalnogo-duhovnogo-soznaniya>
61. Культурные исторические объекты Алматы, которые вошли в сакральную географию Казахстана. 15.08.2017. – URL: – URL: <https://tengrinews.kz/kazakhstan-news/kultovyie-istoricheskie-obyektyi-almatyi-kotoryie-voshli-324319/> (дата обращения: 18.04.2022 г.)
62. Жакенова К.А. Роль культуры в формировании странового бренда «Казахстан». // Алматы: Вестник КазЭУ. 2014. – URL: <https://articlekz.com/article/13805>
63. Булекбаев С. Б. Тюркский вклад в мировую культуру и цивилизацию: монография. – Алматы: BAVIS Systems, 2016. 316 с.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2026 30.04.2026 ж.
	Түсу емтиханының бағдарламасы нормативтік құжат түрі	Бет. 12-12

64. Елдес Д. Статуя Золотого человека: восемь граней национального талисмана. 14.12.2016 ж. / qazaquni.kz. – URL:<https://qazaquni.kz/rukhaniyat/61987-statuya-zolotogo-cheloveka-vosem-gran>
65. Қазақ бренді. 19.03.2019 ж. – URL:<https://informburo.kz/pikir/dos-koshim/aza-brend.html>
66. «Ұлы даланың жеті қыры» – тарих пен болашақтың алтын көпірі. 15.08.2021 ж. – URL:<https://massaget.kz/okushyilarga/shyigarma/65915>
67. Романов Ә. Алтын адам – тәуелсіз Қазақстанның символы. 08.01.2020. - <https://bilim-all.kz/olen/15405-Altyn-adam---tauelsiz-Qazaqstannyn-simvolu>
68. Қайратұлы Б. «Алтын адам» – біздің ұлттық кодымыз. «Егемен Қазақстан» газеті. 18.05.2017 ж. - <https://egemen.kz/article/145968-altyn-adam---bizdinh-ulttyq-kodymyz>
69. Көшербайұлы Ж. Атыраудың «Алтын адамдары». Руханият. 03.02.2021. Атырау обл. <https://egemen.kz/article/263730-atyraudynh-altyn-adamdary>
70. Алтын адамның әлем музейлеріне шеруі. 04 Сәуір, 2018 NEWS <https://qamshy.kz/article/36778-altyn-adamnynh-alem-muzeylerine-sherui>
71. Сармат дәуіріне жататын сегізінші «Алтын адам» елордаға жеткізілді. Желтоқсан 14, 2021. <https://almaty-akshamy.kz/sarmat-dauirine-zhatatin-segizinschi-altin-adam-elordaga-zhetkizildi>
72. Нарбекова Ф., «В правительстве РК приняли концепцию развития креативных индустрий до 2025 года», [Ulysmidia.kz](https://ulysmidia.kz): Новости и аналитика в Казахстане, 04.12.2021 <https://ulysmidia.kz/news/3085-v-pravitelstve-rk-priniali-kontseptsiuu-razvitiia-kreativnykh-industrii-do-2025-goda/>
73. Инновации в изобразительном искусстве Казахстана. KazPortal.kz // Казахстанский Информационный Портал. - <http://www.kazportal.kz/innovatsii-v-izobrazitelnom-iskusstve-kazahstana/>.
74. Карабалаева Б. Классификация мифологических и архетипических образов в казахском изобразительном искусстве // Opción, Año 36, Regular No.91 (2020): 1457-1472.
75. Мусин М. Синтез и преемственность в современном изобразительном искусстве Казахстана // Актуально об актуальном: сборник статей о современном искусстве (Алматы, 2000 ж. қазан-қыркүйек). – Алматы: Өнер, – Кітап 1. 32-35 б.